

1. Governança i institucionalitat

1. Principals aportacions de l'àmbit de governança i institucionalitat

Governança i trajectòria institucional

- Els darrers mandats l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès ha tingut una composició política complexa, de molts grups polítics i pesos molt similars, reforçant les dinàmiques d'oposició entre grups municipals i la manca de cultura de pacte i negociació que ha portat al bloqueig institucional.
- Per la dimensió del municipi, existeix una falta de projecte de ciutat en el camp polític, que també s'evidencia en el teixit econòmic i en el social, a més d'una falta de cultura de planificació vinculada a la confusió de les funcions polítiques i tècniques.
- L'Entitat Municipal Descentralitzada de Bellaterra, el Parc Natural de Collserola, el Consorci Urbanístic del Centre Direccional i la Universitat Autònoma de Barcelona són institucions que tenen competències pròpies i operen en part del terme municipal.
- Històricament, el municipi no ha tret prou profit de la ubicació d'aquestes institucions en el seu territori i les relacions entre aquests ens i l'administració local han estat poc fluïdes.
- Les relacions amb l'EMD de Bellaterra arrossegueu anys de conflicte amb diversos episodis que inclouen litigis sobre competències, dificultat en l'aprovació del conveni i consultes per l'escissió de l'EMD.
- Amb la UAB les relacions han estat particularment distants i històricament hi ha hagut dificultats per fomentar les relacions institucionals amb la universitat; unes relacions que han estat també marcades per litigis.
- El Parc de l'Alba i el Centre Direccional, en particular, són vistos amb recel, condicionat per un procés de planejament urbanístic llarg i complex que encara està en marxa.
- També s'ha viscut d'esquena a altres actius com el Parc Tecnològic del Vallès i el Parc Natural de Collserola, en el primer cas no s'ha recepcionat urbanísticament, en el segon no s'han treballat territorialment les connexions des del nucli urbà envers el parc.
- En general, les relacions amb aquestes institucions i els actius que representen es caracteritzen per una certa invisibilització, desvalorització o, fins i tot, problematització, i la manca de lideratge.
- Respecte a l'encaix metropolità de Cerdanyola del Vallès, la UAB, el Parc de l'Alba, el PTV i el PN de Collserola haurien de situar el municipi com un pol de la ciutat metropolitana.
- La interacció amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona es produeix en algunes polítiques, però encara resta pendent la cessió de les competències en mobilitat de superfície.
- Existeixen interaccions intenses amb els municipis de Ripollet, Montcada i Reixac, Barberà del Vallès i Badia del Vallès, que fa que la configuració d'un subàmbit metropolità sigui adequada.

- Existeixen formes de cooperació amb els ajuntaments de Ripollet i Montcada i Reixac per tal de gestionar serveis de forma mancomunada (Mancomunitat Cerdanyola-Ripollet-Montcada), si bé aquestes dinàmiques de treball no es produeixen en totes les àrees municipals i no compta amb els recursos suficients.

Estructura i organització municipal

- L'estructura municipal no presenta una organització gerencial i les responsabilitats directives no tenen un espai clar, confonent-se amb les responsabilitats polítiques.
- No existeixen espais de trobada entre els responsables tècnics de les àrees i els responsables polítics, ni consta l'existència d'un comitè de direcció que es reunixi periòdicament. Aquestes disfuncions tenen efectes a l'hora de promoure projectes de ciutat, que requereixen transversalitat a dins de l'ajuntament.
- El pla de mandat aprovat identifica actuacions concretes a desenvolupar però no estipula els objectius macro a assolir. Es fa palesa la falta d'estratègia de l'Ajuntament, la qual té efectes en les formes d'organització i la cultura organitzativa existent.
- La llei de contractes o de protecció de dades han comportat que el personal hagi incrementat els procediments burocràtics que ha de realitzar, dificultant-ne la feina, ja que no sempre es compta amb els mitjans necessaris.
- Cerdanyola del Vallès compta amb gairebé 9 treballadors/es municipals per cada 1.000 habitants, una ràtio que no ha variat gaire des del 2009.
- Existeix una correcta classificació de la plantilla en tant que personal funcional i laboral, i la distribució de places és coherent. Les ràtios per tipologia laboral són 5,9 funcionaris i 2,9 laborals per cada 1.000 habitants.

Gestió financera municipal

- La despesa per habitant ha patit davallada progressiva entre 2010 i 2017. De 1.028€/habitant s'ha reduït a 878€/habitant, amb un període de creixement més marcat (2014) que torna a caure a partir del 2015.
- La inversió per habitant té un comportament similar i a partir del 2016 té els nivells més baixos de tot el període, condicionat pel govern en minoria.
- La despesa en l'àmbit socioeducatiu, l'any 2017, era de 188€/habitant, una quantitat estable des de 2013 i que es situa a la franja alta dels municipis analitzats.
- La despesa en serveis socials fou de 71€/habitant, l'any 2017, una quantitat estable en els darrers anys si bé Cerdanyola del Vallès es troba entre els ajuntaments que menys despesa dedica en aquest àmbit.
- Des de 2012 s'ha reduït el deute, partint del 63,4% dels seus ingressos corrents l'any 2012 al 16,6% el 2017.
- El 2017 ha liquidat el pressupost municipal amb un romanent de tresoreria de 16,6 milions d'euros, el 27% del total d'ingressos rebuts el mateix any. És dels ajuntaments amb un major superàvit.
- Cerdanyola registra un període mig de pagament de 15 dies, 5 menys respecte el 2015.

Participació i relacions amb la ciutadania

- El teixit social és un actiu molt molt important del municipi, tant pel nombre com per la seva activitat, si bé ha tendit a estar molt lligat als moviments polítics, fomentant certes formes de relació clientelars.
- La participació requereix transversalitat, topant amb l'estructura administrativa de l'Ajuntament.
- La relació entre entitats i l'Ajuntament ha tendit a organitzar-se per grups temàtics i manca una articulació d'una xarxa autònoma d'associacions.
- Els òrgans formals de participació, com els consells consultius són instrumentals i s'usen per mantenir les relacions entre el regidor/a i les entitats.
- Cerdanyola del Vallès té la taxa d'associacionisme més elevada del subàmbit metropolità (9,1 per 1.000/Hab.), amb la proporció més elevada d'entitats vinculades a l'ensenyament, la formació i la investigació. En canvi, té una proporció baixa d'entitats vinculades a la defensa de drets socials, ecologia o salut.
- respecte al subàmbit metropolità, Cerdanyola del Vallès és el segon municipi en nombre de pràctiques d'innovació social però se situa en la banda mitja pel que fa a la taxa d'innovació social (0,2 per 1.000/hab.), per sobre de la taxa metropolitana. La majoria de pràctiques son grups de consum i horts comunitaris, però no hi ha iniciatives en l'àmbit de les cures/salut, educació, cultura i lleure o treball.
- Cerdanyola del Vallès té un índex de transparència del 51.92%, que representa una davallada de gairebé 10 punts respecte el 2015 i que denota les dificultats de gestió i actualització de la informació pública en ajuntament amb canvis de govern.

2. Diagnosi de l'àmbit de governança i institucionalitat

a) Governança i trajectòria institucional

La governança és un dels elements més rellevant d'aquesta diagnosi, ja que durant tot el procés es constata com un dels factors que determina moltes de les carències o problemàtiques del municipi i, de fet, ho evidencia el fet que apareix transversalment en tots els altres àmbits de la diagnosi.

Pel què fa a la **trajectòria institucional**, les persones entrevistades exposen que políticament l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès des de fa anys pateix una composició política complexa, amb molts grups polítics amb pesos molt similars, un fet que consideren que ha reforçat les **dinàmiques d'oposició entre grups municipals, més que no pas les de coalició** en pro del municipi. Així doncs, respecte a la fragmentació política, Cerdanyola ha evolucionat de governs monocolors amb majories clares a plens molt fragmentats amb governs de coalició o en minoria.

En aquest context es destaca **una manca de cultura de pacte i negociació que ha portat al bloqueig institucional**. Així mateix, les persones entrevistades destaquen una històrica **falta de cultura de planificació i de visió estratègica dels governs municipals, sovint vinculada a la confusió de les funcions polítiques i tècniques dins de l'ajuntament**.

En aquest sentit també s'apunta que tot i ser un municipi amb un volum poblacional significatiu, la idiosincràsia i les dinàmiques de relació entre administració i ciutadania han tendit a semblar-se més a les d'un poble que a les d'una ciutat mitjana, i això ha fet, segons les persones entrevistades, que **el pes de la ciutadania en la política ha propiciat microactuacions** i que els grans projectes de ciutat, que solen requerir més d'un mandat per implementar-se -quan s'han plantejat- s'hagin acabat abandonant. En aquest sentit s'observa que sovint es cedeix a la pressió veïnal.

De fet, la diagnosi realitzada per la Diputació de Barcelona sobre l'organització municipal de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès conclou que "l'actuació municipal no s'articula en base a evidències ni d'acord amb informació prèviament recopilada, sinó que tendeix a respondre de forma reactiva a les demandes individuals formulades per la ciutadania i els propis responsables polítics" (Diputació de Barcelona, 2016:25). Tanmateix, aquesta **falta d'un projecte col·lectiu** les persones entrevistades consideren que **també s'evidencia en el teixit econòmic i social**.

a.1. Relacions institucionals

Tot i això, en l'àmbit de la governança l'element més destacat és la posició i el paper de la ciutat respecte a les relacions amb altres actors, en particular amb els municipis de l'entorn, entitats com la EMD de Bellaterra i el Parc Natural de Collserola i, molt especialment, les institucions acadèmiques i econòmiques que operen dins del terme municipal: Universitat Autònoma de Barcelona, Parc de l'Alba i Parc Tecnològic del Vallès (Figura 1.1).

Així, la gran particularitat del municipi de Cerdanyola del Vallès és l'existència d'institucions que operen en el propi terme municipal i que gaudeixen d'atribucions pròpies. Així, l'EMD de Bellaterra, el Parc Natural de Collserola, el Consorci Urbanístic del Centre Direccional i la

Universitat Autònoma de Barcelona són ens amb diferents graus de competències i amb entitat pròpia i un cert abast territorial dins del terme municipal.

En el cas de **l'EMD de Bellaterra les relacions estan marcades per episodis de conflictivitat**. Des de la creació de l'EMD el 2010, la tensió entre les dues administracions s'ha arrossegat i ha tingut diverses fases i episodis que han passat per litigis sobre les competències, dificultats en la negociació per la renovació del conveni i les consultes sobre l'escissió (2015) i la recollida de firmes per l'annexió de l'EMD a Sant Cugat del Vallès.

Pel que fa a les relacions amb els altres actors que operen al terme municipal, les persones entrevistades posen de relleu que històricament l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès **no ha tret profit de la ubicació en el seu territori d'institucions com la UAB, el Parc de l'Alba i el Consorci del Centre Direccional, el Parc Tecnològic del Vallès o el Parc Natural de Collserola** i consideren que les relacions entre aquests ens i l'administració local han estat més aviat problemàtiques més que no pas fluïdes.

Respecte a la **Universitat Autònoma de Barcelona**, que és la institució amb més importància, es considera que **les relacions sempre han estat distants i que més aviat les dues institucions han viscut d'esquenes**. Destaca una **manca de coneixença, d'interès i de connexió**, que es tradueix tant en deficiències en les infraestructures i la mobilitat com en les relacions entre institucions.

Les persones entrevistades posen de relleu que en l'organigrama municipal no ha existit una regidoria de la UAB ni un equip tècnic dedicat a fomentar les relacions amb la universitat, i que molt sovint no hi ha un interlocutor estable per part de l'Ajuntament. En aquest sentit, les persones entrevistades reconeixen que és necessari recosir les relacions: l'UAB necessita d'un company institucional i Cerdanyola del Vallès hauria d'exercir aquest rol.

Per contra, en dècades passades han existit relacions institucionals més estretes entre la UAB i altres municipis com Sabadell, Sant Cugat o Rubí més que no pas amb l'ajuntament del municipi que acull el campus.

També reconeixen que les relacions entre l'Ajuntament i la UAB han estat condicionades també pels conflictes, vinculats amb els serveis públics i recursos de cada entitat. En aquest sentit, **la presència d'aquestes institucions en el territori municipal també té conseqüències en la implementació de les polítiques municipals**. Per exemple, la policia té competència dins dels límits territorials municipals, però en el cas d'aquest municipi queda exclòs el Campus de la UAB, ja que la vigilància és privada i cal el permís del rector/a per a que la policia municipal hi pugui entrar. De fet, quan és necessària la intervenció d'un cos de seguretat, des del Rectorat es sol apel·lar la intervenció dels mossos. Tanmateix, **hi ha algun camp de polítiques on s'han desenvolupat espais compartits**; és el cas de la mobilitat on des de l'Ajuntament de Cerdanyola es participa a la Taula de mobilitat de la UAB o la coordinació pels incendis i la vigilància amb el Parc Natural de Collserola.

Figura 1.1. Institucions i participació de l'ajuntament. Cerdanyola del Vallès, 2019.

Tipologia d'ens	Membres	Participació en els òrgans de govern
-----------------	---------	--------------------------------------

UAB	Universitat pública		No té representació als òrgans de la UAB (la representació dels ens locals al Consell Social està pendent de designació)
Parc de Recerca UAB	Fundació	<ul style="list-style-type: none"> • UAB • CSIC • IRTA • Sector privat 	Sense participació
Centre Direccional - Parc de l'Alba	Consorti	<ul style="list-style-type: none"> • Institut Català del Sòl • Cerdanyola del Vallès 	Participat en el 49% per par de l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès i el 51% per part de l'INCASOL.
PN Collserola	Consorti	<ul style="list-style-type: none"> • Diputació de Barcelona • AMB • Generalitat de Catalunya • El Papiol • Molins de Rei • Sant Feliu de Llobregat • Sant Just Desvern • Esplugues • Barcelona • Montcada i Reixac • Cerdanyola del Vallès • Sant Cugat del Vallès 	L'ajuntament compta amb un representant a l'assemblea general.
Parc Tecnològic del Vallès	Societat anònima	<ul style="list-style-type: none"> • Consorci de la Zona Franca • ACCIÓ 	Sense participació.
Bellaterra	EMD	Barri de Bellaterra	No existeix un òrgan de coordinació formal.
Mancomunitat Cerdanyola-Ripollet-Montcada	Mancomunitat	<ul style="list-style-type: none"> • Cerdanyola del Vallès • Ripollet • Montcada i Reixac 	Membre de govern (presidència, vicepresidència primera i vicepresidència segona), de caràcter rotatiu anual.

Font: Elaboració pròpia.

Per últim es destaca que malgrat les potencialitats no s'ha apostat per desenvolupar-se com una **ciutat universitària** d'estil anglosaxó i del potencial que representaria pel municipi l'organització d'esdeveniments i actes vinculats a la universitat. Les persones entrevistades també destaquen els condicionants i antecedents de la localització de la **Vila Universitària**. Vinculat a les deficiències en transport i la manca de serveis, la seva desconexió amb el nucli urbà no ha permès desenvolupar i apropar la ciutat a la vida de la comunitat universitària que hi resideix.

En el cas del **Centre Direccional - Parc de l'Alba** les dificultats de relació venen condicionades pel recel. La relació de la ciutat amb el Parc de l'Alba deriva del llarg i complex procés de planejament i desenvolupament del Centre Direccional, amb la suspensió del PDU l'any 2017 i la redacció d'un nou PDU que ha comptat amb un procés de participació ciutadana. A més, durant aquest llarg procés les forces polítiques i la mobilització ciutadana també ha anat evolucionat (Via Verda, Stop Centre Direccional, Refem el Centre Direccional). En aquest sentit, les persones entrevistades, tot i el gran potencial del Parc de l'Alba com a motor econòmic i pol

d'atracció de coneixement, capital humà i innovació, destaquen la manca lideratge i el recel que desperta.

Com també s'analitza en l'àmbit d'inclusió social, el potencial del Centre Direccional també és de caire residencial, ja que es tracta del sector residencial amb major potencial de producció d'habitatges de tota l'àrea metropolitana. A més, les persones entrevistades destaquen el potencial del desenvolupament urbanístic del Centre Direccional en l'ús de la tecnologia.

En aquest sentit, les persones entrevistades vinculen el **potencial del Centre Direccional**, però també de **la UAB, el PTV, el PN de Collserola, etc., amb l'encaix metropolità de Cerdanyola del Vallès**. La manca de connexió amb aquests pols d'atracció s'interpreta com una pèrdua d'oportunitats per a la ciutat en l'entorn metropolità. La seva posició i la disponibilitat de tots aquests actius i recursos l'haurien de situar com a **pol de la ciutat metropolitana policèntrica**. Tanmateix, la desconnexió actual es veu com un risc de la ciutat de quedar-se al marge de la construcció d'aquesta ciutat metropolitana.

També destaca la poca relació entre Cerdanyola i el **Parc Tecnològic del Vallès**, sobretot vinculada a tràmits administratius. En aquest sentit les persones entrevistades destaquen les deficiències en mobilitat i d'un sector serveis de qualitat en el municipi com a factors clau en aquestes relacions, així com el fet que no s'hagi recepcionat el desenvolupament urbanístic.

Respecte al **PN de Collserola**, tot i les diferències òbvies amb totes aquestes altres institucions, les persones entrevistades també destaquen com la ciutat ha viscut en certa manera d'esquenes al Parc, malgrat representar una part important del terme municipal (veure Diagnosi Territori i Sostenibilitat). En aquest cas destaquen aspectes com la **necessària millora de la connexió entre el nucli urbà i el parc**, a través de recorreguts i la millora relació entre el verd urbà i el parc.

En resum, un dels elements clau per a la diagnosi de la governança en el cas de Cerdanyola del Vallès és entendre les seves relacions i connexió amb aquestes institucions, en què destaca la **invisibilització, desvalorització o, fins i tot, la problematització de tots els actius i recursos que representen la UAB, el Parc de l'Alba i el Centre Direccional, el Parc Tecnològic del Vallès o el Parc Natural de Collserola**.

En aquest context destaca la necessitat de crear sinèrgies i **desenvolupar la connexió crítica UAB-Parc de l'Alba-PTV i el paper de node o facilitador i el lideratge que podria tenir Cerdanyola del Vallès**. En aquest sentit, el **desenvolupament del Hub B30 i l'ampliació del Parc de Recerca de la UAB a través de l'autovia B30** són essencials per aquesta connexió.

Respecte a **la relació del municipi amb entitats supramunicipals** de les quals en forma part (AMB, DIBA, Consell Comarcal del Vallès Occidental) destaca un tipus de relació localista, no diferent de les que estableixen altres municipis, en la qual prima l'interès del municipi i es concep l'entitat supramunicipal com un agent prestador de serveis i recursos.

En particular, les relacions **l'Àrea Metropolitana de Barcelona**, la interacció es produeix en algunes àrees de l'Ajuntament, per exemple en l'àmbit del transport públic i la mobilitat. Tot i això, encara no s'ha produït la cessió a l'AMB de les competències en mobilitat de superfície, si bé s'esperava que es posés en pràctica aquest mandat però no s'ha materialitzat i, de fet, es

problematitza el nou escenari d'integració tarifària i la posició en la qual queda Cerdanyola del Vallès.

Per últim, respecte a la **relació amb els municipis del seu entorn** més proper les persones entrevistades consideren que el municipi de Cerdanyola del Vallès té interaccions intenses amb els municipis de Ripollet, Montcada i Reixac, Barberà del Vallès i Badia del Vallès i que la **configuració d'un subàmbit metropolità** entorn aquests municipis és adequat.

De fet, Cerdanyola del Vallès és un dels municipis metropolitans, juntament amb municipis com Montcada i Reixac, que manté més relacions intermunicipals a través de la seva participació en consorcis, mancomunitats, xarxes, convenis, etc.¹ Tot i això, si bé aquesta qüestió ja ha estat observada pels treballs previs del Planejament Director Urbanístic de l'àrea metropolitana (actualment en redacció), les persones entrevistades també afirmen que en el funcionament diari no són sempre fàcils les cooperacions amb els municipis de l'entorn i, per exemple, en la delimitació del cementiri de Collserola hi ha hagut moltes problemàtiques.

En algunes àrees concretes ja fa temps que **es treballa amb els municipis més propers**. L'existència d'un barri de Ripollet a la riba del Ripoll de Cerdanyola ha fet que les interaccions entre els dos municipis històricament hagin estat intenses: la gestió de l'alumnat de forma compartida o l'existència del CAP II Cerdanyola-Ripollet han fomentat la interacció entre els dos ajuntaments, però també és cert que algunes de les persones entrevistades afirmen que aquestes dinàmiques de treball no es donen en totes les àrees municipals.

L'instrument més rellevant per a aquestes relacions és la **Mancomunitat Cerdanyola-Ripollet-Montcada** que té l'objectiu de desenvolupar projectes d'interès comú per als tres municipis i gestionar serveis de competència municipal: gestió d'equipaments culturals i esportius, urbanisme, serveis socials, etc. Malgrat tot, **es reconeix que encara no s'han desenvolupat totes les potencialitats de la Mancomunitat i manca dotar-la de continguts i recursos**. Un capítol a part mereix la relació entre Cerdanyola del Vallès i Sant Cugat del Vallès. Les persones entrevistades solen coincidir en observar que tot i la proximitat física entre els dos municipis, en el dia a dia els dos nuclis són llunyans i consideren que existeixen poques interaccions.

b) Estructura i organització municipal

Respecte a l'estructura i organització interna de l'Ajuntament, les persones entrevistades posen de relleu que fa algunes dècades es va treballar per aplicar una organització municipal gerencial però que posteriorment **les responsabilitats directives no han tingut un espai clar** i que es confonen amb les responsabilitats polítiques, una percepció que coincideix amb l'estudi realitzat per la Diputació de Barcelona. De fet, aquest estudi destaca **la inexistència d'un organigrama tècnic amb la dimensió jeràrquica i funcional** i que l'existent es limita a les responsabilitats i atribucions de competències a nivell de regidories. Així mateix, **la inexistència d'un espai**

¹ Una relació dels instruments de cooperació intermunicipal en els quals participa Cerdanyola del Vallès inclou: Mancomunitat Cerdanyola-Ripollet-Montcada i Reixac, Consorci CiT, Consorci del PN de Collserola, Consorci Besòs Tordera, Consorci de Turisme del Vallès Occidental, Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, Consorci de la TDT del Vallès Occidental Sud, Pacte per la Reindustrialització del Vallès Occidental, Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà, Pacte Industrial de la RMB, Associació de Municipis i Entitats per l'Aigua Pública.

directiu, que hauria de transformar les prioritats polítiques en objectius i vetllar per la seva realització ajustat els recursos per assolir-los.

Les persones entrevistades consideren que aquestes disfuncions en l'estructura interna i en la trajectòria institucional tenen efectes a l'hora de promoure projectes de ciutat, ja que existeixen convocatòries de finançament que obliguen a crear projectes integrals, i la seva preparació requereix de transversalitat a dins de l'ajuntament per poder-los preparar. De fet, l'estudi de la Diputació de Barcelona² posa de relleu que **“no existeixen espais de trobada entre els responsables tècnics de les àrees i els responsables polítics**, ni consta l'existència d'un comitè de direcció que es reuneixi periòdicament”.

El mateix estudi afirma que a l'inici del present mandat el nou govern no va iniciar un procés de reflexió estratègica conjuntament amb els comandaments de l'Ajuntament per tal d'identificar les necessitats principals del municipi i de la mateixa institució, i que no s'aprecia que l'equip de govern de l'inici del mandat tingués una visió estratègica entorn els reptes de la ciutat i de l'organització a partir dels quals establir línies estratègiques d'actuació (2016: 21). Si bé posteriorment s'establí un acord programàtic i un pla de mandat entre diversos partits polítics de dins i fora del govern, aquest s'ocupa d'identificar les actuacions concretes que es desenvoluparan però no estipula els objectius macro ni els projectes que permetran assolir-los. Unes absències que l'informe de la Diputació de Barcelona conclou que fan **paleses la falta d'estratègia de l'Ajuntament, la qual té efectes en les formes d'organització i la cultura organitzativa existent³**.

Malgrat tot, arran de les recomanacions plantejades en l'informe de la Diputació de Barcelona ja s'han iniciat algunes iniciatives per resoldre algunes de les principals deficiències, en particular, l'elaboració de l'organigrama i manual organitzatiu, la sistematització del PAM i la constitució del consell directiu amb la participació dels caps de servei i d'un grup de coordinació jurídica.

En aquest àmbit s'han seleccionat indicadors que fan referència als recursos humans de l'Ajuntament, recursos econòmics i gestió financera de la institució. Concretament, pel que fa als recursos humans, els indicadors fan referència a la dotació de personal funcionari i laboral i respecte a les qüestions econòmiques s'incorporen els següents indicadors: la despesa i inversió total per habitant, la despesa en àmbit socioeducatiu i en àmbit de serveis socials, el nivell de deute viu, el període mitjà de pagament als proveïdors i el romanent de tresoreria.

² Diputació de Barcelona (juliol 2016). *Estudi organitzatiu de l'Ajuntament de Cerdanyola: anàlisi i propostes de millora*, pàg.: 23.

³ Ídem, pàg.: 22.

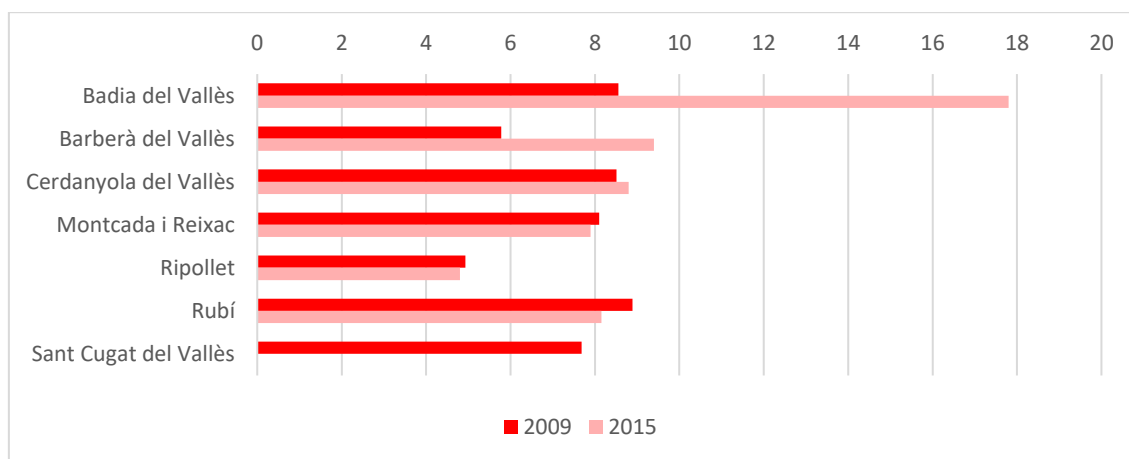
b.1. Treballadors municipals

En referència als recursos humans les persones entrevistades s'apunta a la necessitat de treballar per resoldre els canvis de personal i de baixes. La vigència de la Ley 27/2013, de Racionalización y Sostenibilidad de la Administración Local (LRSAL) que no permet cobrir personal ha tingut especial incidència en aquest camp, però també s'apunta que la llei de contractes o la de protecció de dades han comportat el desenvolupament d'una sèrie de **procediments burocràtics que han dificultat la feina del personal** de l'Ajuntament, ja que es considera que no es compta amb els mitjans necessaris. L'informe de la Diputació de Barcelona també fa una alerta en aquest camp, ja que considera que **l'Ajuntament no compta amb una política integral de recursos humans clara**⁴.

En aquest àmbit també s'han fet algunes passes per revertir situacions detectades en l'informe de la Diputació de Barcelona, en concret, la modificació de la relació de llocs de treball amb la voluntat de resoldre la manca d'equilibri entre unitats organitzatives. Davant de la transició vers l'economia del coneixement, en els grups de treball també es destaca la manca d'especialització dels personal municipal amb perfils professionals més adients i formats.

Un dels indicadors de la dimensió de les estructures dels ajuntaments és el volum de personal amb el que compten. La Fundació Pi i Sunyer, a través de l'Observatori del Govern Local, realitza des del 2005 una enquesta periòdica als municipis catalans i recull diverses dades sobre l'estructura organitzativa i el funcionament dels ajuntaments. Com a indicador s'ha recollit el personal funcionari i el personal laboral que disposen els municipis analitzats, així com la seva proporció entre ells i respecte el volum de població del municipi.

Figura 1.2. Ràtio treballadors/es municipals per 1.000 habitants. Cerdanyola del Vallès, 2009; 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori del Govern Local, Fundació Carles Pi i Sunyer.

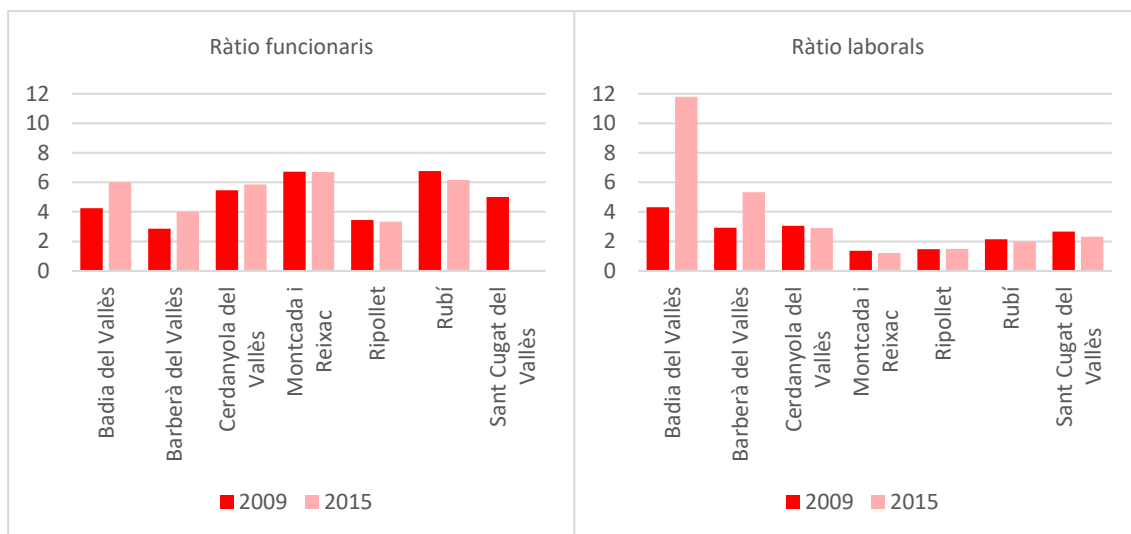
L'any 2015 **Cerdanyola del Vallès comptava amb gairebé 9 treballadors/es municipals cada 1.000 habitants** (Figura 1.2). Representa una ràtio similar a la del 2009 (8,5) i propera a les ràtio d'altres municipis de l'entorn com Montcada, Barberà o Rubí.

Per tipologies **l'any 2015 Cerdanyola del Vallès comptava amb 5,8 funcionaris per 1000 habitants, la tercera taxa més alta** dels municipis analitzats després de Montcada i Reixac (6,7), Rubí (6,2) i Badia del Vallès (6) (Figura 1.3). La dotació del personal laboral també presenta

⁴ Ídem, pàg.: 24.

divergències entre els municipis analitzats, però en aquest cas més significatives. **Cerdanyola del Vallès comptava amb 2,9 treballadors laborals per cada 1000 habitants l'any 2015**, una taxa que se situa a la franja alta. Tanmateix, hi ha dos municipis que tenen un comportament força anòmal. Badia del Vallès presenta un increment exponencial de treballadors laborals entre 2009 i 2015, que arriba a assolir una taxa d'11,8 per mil habitants i Barberà del Vallès també es situa a la banda alta, amb 5,3 treballadors per mil habitants. Aquest gran increment de treballadors temporals podria associar-se a l'execució de projectes específics que hagin provocat la necessitat de noves contractacions.

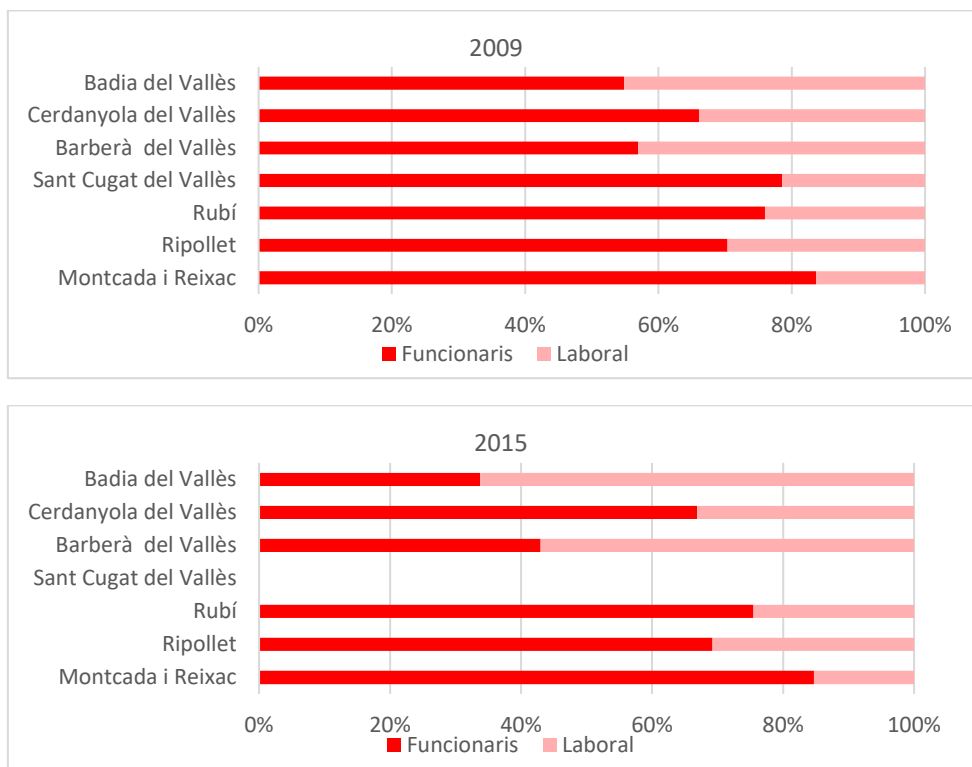
Figura 1.3. Ràtio tipologia de treballadors/es municipals per 1.000 habitants. Subàmbit metropolità, 2009; 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori del Govern Local, Fundació Carles Pi i Sunyer.

Finalment, si s'analitza la proporció entre la dotació de personal funcionari i laboral, s'evidencia que **Cerdanyola del Vallès compta amb el mateix pes de personal funcionari l'any 2009 i el 2015** (Figura 1.4). En canvi, municipis com Badia del Vallès o Barberà del Vallès han sofert canvis al llarg dels darrers anys. Així, **Cerdanyola del Vallès es manté com el tercer municipi amb un major pes de personal laboral**. De fet, l'informe realitzat per la Diputació de Barcelona (2015) considera que existeix una correcta classificació de la plantilla respecte les dues categories i que "la distribució de places per subgrups de personal funcionari i de personal laboral és força coherent" (2005:16).

Figura 1.4. Proporció de personal funcionari i laboral. Subàmbit metropolità, 2009; 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori del Govern Local, Fundació Carles Pi i Sunyer.

c) Gestió financera municipal

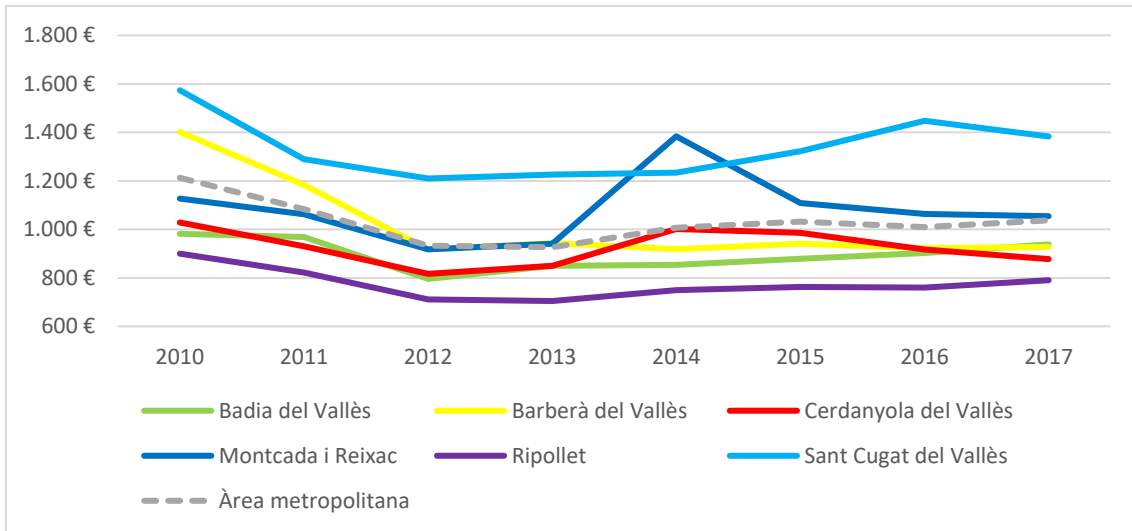
c.1. Despesa per habitant

Pel que fa el conjunt d'informació de caràcter econòmic d'un ajuntament, el càlcul de despesa total per les diverses àrees i temàtiques permet mesurar el volum de recursos públics dels que disposa la institució, les seves prioritats, així com, pel que fa inversions, la situació econòmica i financera i la seva capacitat en el desenvolupament de projectes. Així mateix el càlcul de despesa per càpita ens permet realitzar una comparativa entre el conjunt de municipis en els que centrem l'estudi.

L'any 2017, la **despesa per habitant⁵ a Cerdanyola del Vallès és de 877,67€**, una xifra que ha anat davallant progressivament des de 2014 quan se situava en 1.001,65€ i sense recuperar els 1.028,22€ del 2010 (Figura 1.5). Una tendència similar podem observar en els diversos ajuntaments: una davallada en el període 2010-2012 que experimenta una petita recuperació a partir del 2013. Si bé a Cerdanyola, juntament amb Montcada i Reixac, aquesta recuperació en la despesa per habitant és més marcada que en la resta de municipis, a partir del 2015 torna a patir una caiguda que situa la despesa en els nivells de 2013. En canvi, als altres municipis aquesta recuperació és més constant.

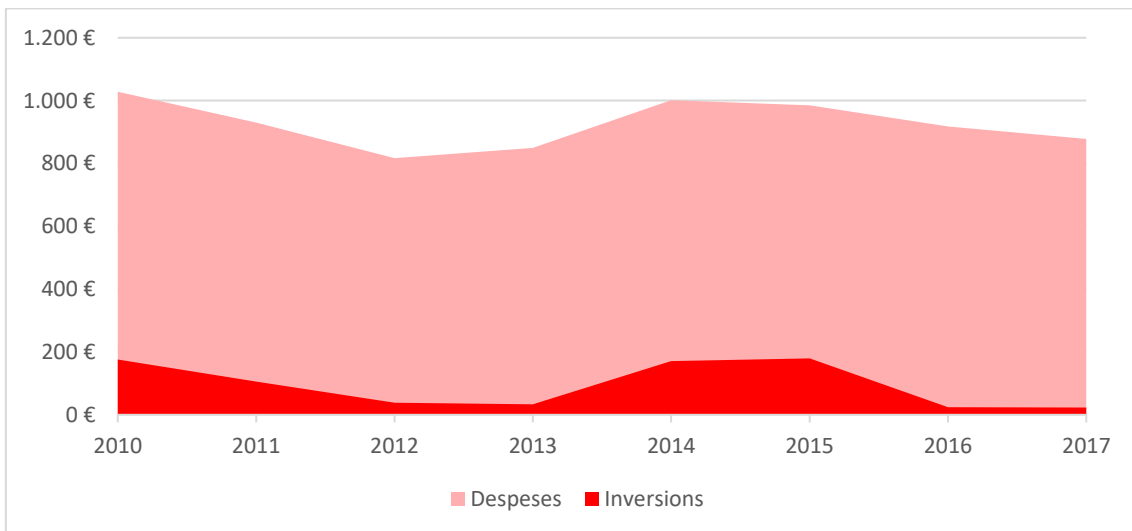
Figura 1.5. Despesa total per habitant. Subàmbit metropolità, 2010-2017.

⁵ Pressupost liquidat.

Font: Elaboració pròpia a partir de Secretaría General de Financiación Autonómica y Local.

Figura 1.6. Despeses i inversions per habitant, Cerdanyola del Vallès, 2010-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Secretaría General de Financiación Autonómica y Local.

Pel que fa a la comparativa, Sant Cugat del Vallès és el municipi amb una despesa per habitant més elevada, situada al voltant dels 1.400€ per habitant, mentre que Ripollet és el municipi amb una despesa més baixa, situant-se per sota dels 800€ per habitant. Cerdanyola del Vallès se situa en un punt proper als 900€ per habitant, amb uns nivells de despesa similars als de Barberà i Badia, per sota de la mitjana metropolitana.

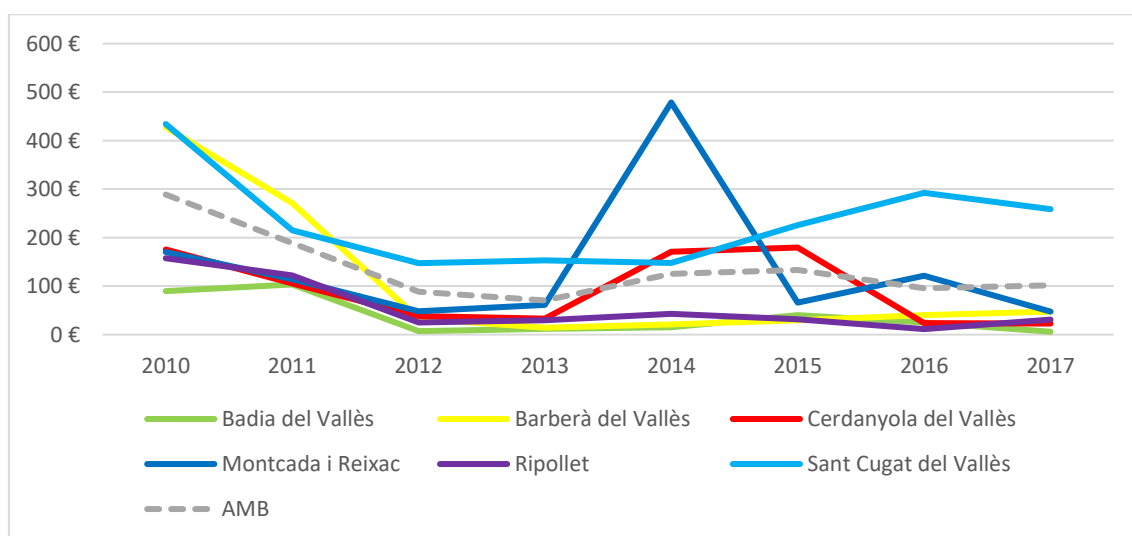
Del conjunt del pressupost de despeses, el capítol 6 d'inversions ens permet aproximar-nos a la situació econòmica i financera de l'ajuntament així com la capacitat d'acord polític i/o tècnica i administrativa de desenvolupar projectes importants.

L'anàlisi de la inversió per habitant dibuixa una evolució similar a la despesa per càpita (Figura 1.6). Així, a Cerdanyola del Vallès **la inversió pateix una davallada en el període 2010 que, en aquest cas, s'allarga fins el 2013 (33€). Experimenta un marcat creixement en el període 2014-2015 (180€) que torna a caure a partir del 2016, situant-se a nivell inferiors (23€) als dels 2012-2013.** S'ha de tenir en compte que en el darrer període, del 2016-2017, i condicionat pel govern

en minoria, primer els pressupostos es prorroguen i el 2017 s'aprova a través d'una qüestió de confiança.

L'anàlisi comparativa de la inversió per habitant⁶ dibuixa unes relacions similars entre ajuntaments que en l'anàlisi del total de despesa (Figura 1.7). Sant Cugat del Vallès és el que disposa de major pressupost per habitant en el capítol d'inversions, 258€, amb un increment progressiu des de 2014, tot i que en els períodes de més baixa inversió se situa en nivells o fins i tot es veu superat per altres municipis: Barberà del Vallès el 2011, Montcada i Reixac i Cerdanyola el 2014. Tanmateix, a excepció de Sant Cugat del Vallès i aquests anys puntuals, els municipis observats presenten un nivell d'inversió per habitants inferior a la mitjana metropolitana (101€), que l'any 2017 van des dels 6€ de Badia del Vallès als 47€ de Barberà del Vallès i Montcada i Reixac.

Figura 1.7. Inversió total per habitant. Subàmbit metropolità i AMB, 2010-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Secretaría General de Financiación Autonómica y Local.

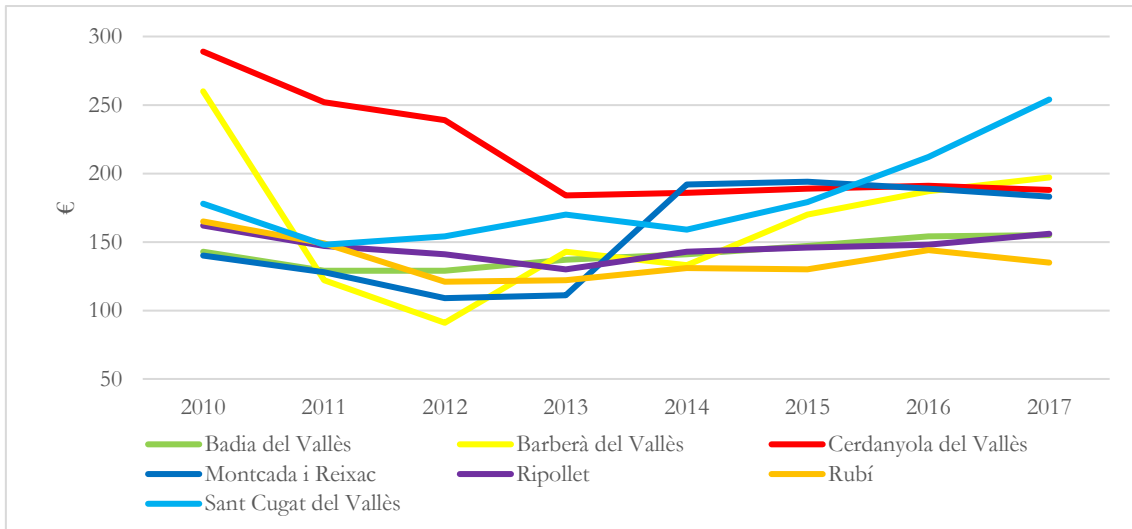
Respecte a la **despesa prevista en l'àmbit socioeducatiu**⁷, que comprèn les àrees de sanitat, educació, cultura i esport, l'any 2017 **Cerdanyola del Vallès preveu 188€ per habitant**, xifra que es manté estable des de l'any 2013, després d'una davallada progressiva des del 2010 (Figura 1.8). Així, Cerdanyola del Vallès és, per darrere de Sant Cugat del Vallès i Barberà del Vallès, **el tercer ajuntament que més recursos per habitant preveu per a aquest àmbit** i l'any 2010 era el municipi que més pressupost preveia en aquest àmbit, amb 252€/habitant.

Excepte Sant Cugat del Vallès i Barberà del Vallès, que han previst increments de pressupost importants en aquest àmbit, la resta de ciutats analitzades presenten una previsió força estable des del 2013, que trenca amb la tendència de reducció en els anys de major crisi econòmica.

Figura 1.8. Despesa per habitant en l'àmbit socioeducatiu. Subàmbit metropolità, 2010-2017.

⁶ Pressupost liquidat.

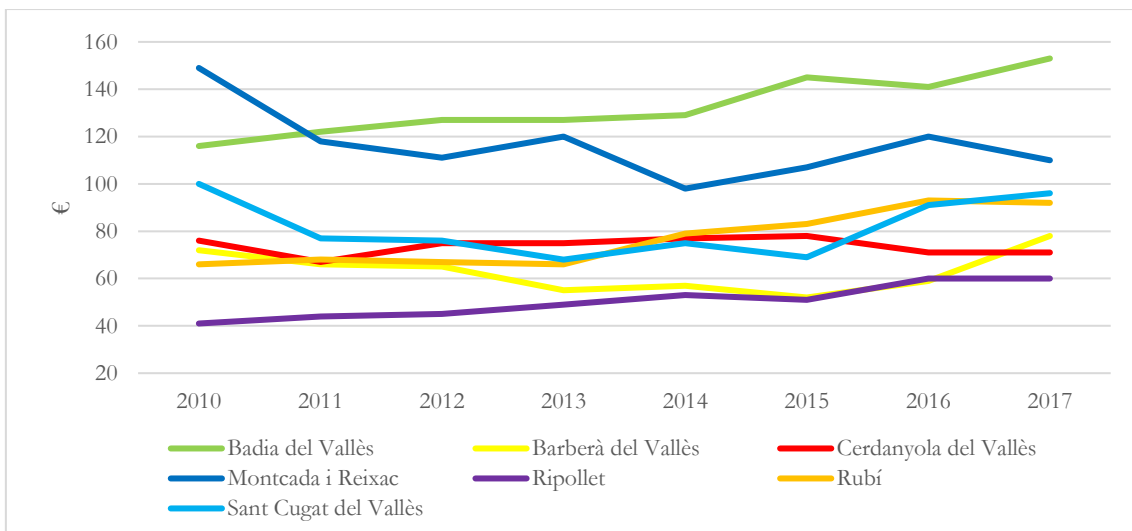
⁷ Cal tenir en compte que les dades de despesa per àmbits fan referència als pressupostos aprovats, i per tant no es contemplen possibles modificacions de crèdit efectuades al llarg de l'exercici. A més, el portal Transparència de la Generalitat de Catalunya agrupa les dades en uns mateixos conceptes i organització funcional i és possible que en funció de l'estructura i organització del pressupost algunes partides no quedin comptabilitzades. Per més informació vegeu: <http://pressupostosmunicipals.transparenciacatalunya.cat/>

Font: Elaboració pròpia a partir de Transparència Generalitat de Catalunya.

En l'àmbit de serveis socials, l'any 2017 Cerdanyola del Vallès va pressupostar 71€ per habitant, xifra que suposa una certa estabilitat en els darrers anys (Figura 1.9). Juntament amb Ripollet i Barberà del Vallès es troba **entre els ajuntaments que menys despesa preveu en aquest àmbit**. De fet, en aquest cas s'observa un clar canvi en la correlació entre els ajuntaments analitzats. Badia del Vallès és l'ajuntament que més despesa per habitant té pressupostada en l'àmbit de serveis socials (153€ el 2017) i a la vegada, l'ajuntament que més ha incrementat des de l'any 2010.

Figura 1.9. Despesa per habitant en l'àmbit serveis socials. Subàmbit metropolità, 2010-2017

Font: Elaboració pròpia a partir de Transparència Generalitat de Catalunya.

c.2. Endeutament

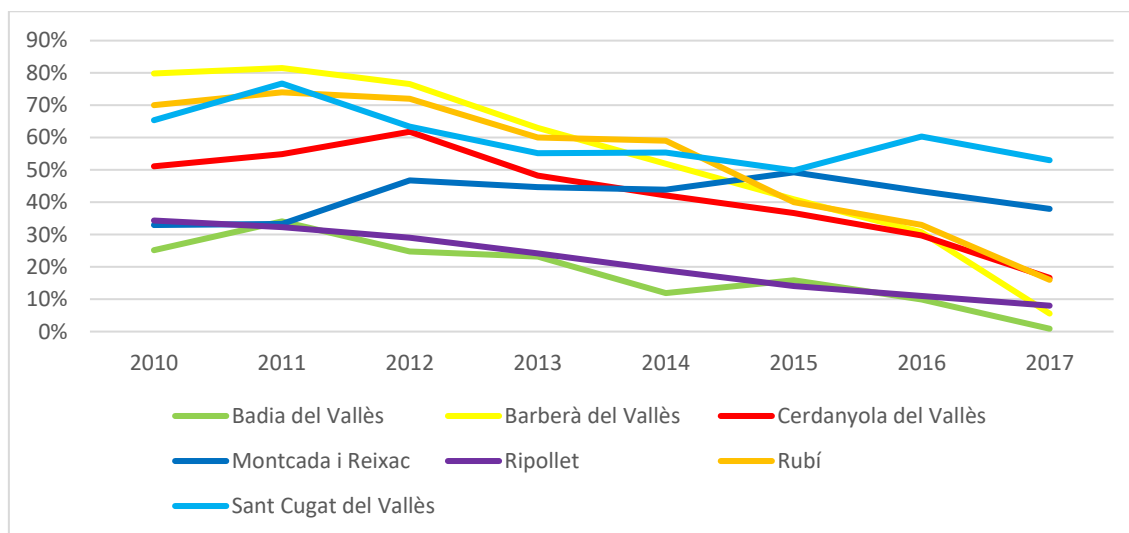
Per tal de mesurar la salut econòmica i financera dels ajuntaments existeixen diverses magnituds comptables que es calculen amb periodicitat i indiquen el grau de sanejament de les finances municipals. Així, un dels indicadors de control als quals legalment es dóna major importància és el deute viu municipal, és a dir, el conjunt de préstecs que a llarg termini té pendent amortitzar l'ajuntament amb els seus corresponents interessos. El càlcul en percentatge del deute viu

respecte els ingressos corrents (ràtio d'endeutament) ens permet, a més, realitzar una comparativa entre la sostenibilitat financera dels diversos ajuntaments.

Cerdanyola del Vallès va tancar l'exercici de 2017 amb un nivell d'endeutament del 16,6% dels seus ingressos corrents (Figura 1.10). Es consolida d'aquesta manera una clara tendència a la reducció del deute, iniciada l'any 2012. Del 63,4% d'endeutament de l'any 2012 s'ha reduït de manera progressiva fins a situar-se en el 16,6% el 2017.

En comparació amb els municipis del seu entorn Cerdanyola del Vallès se situa en la part mitja, clarament superat pels ajuntaments de Sant Cugat del Vallès (53%) i Montcada i Reixac (38%), però per sobre de Barberà del Vallès, Ripollet o Badia del Vallès. De la mateixa manera que succeeix a Cerdanyola del Vallès, **la majoria de municipis del seu entorn registren des del 2012 reduccions molt importants** de la ràtio d'endeutament, amb excepció de Sant Cugat del Vallès i Montcada i Reixac. D'aquesta manera, Barberà del Vallès, que del conjunt d'ajuntaments analitzats el 2012 era el que major nivell d'endeutament registrava, un 77%, actualment després de la dràstica reducció, té només un 8% d'endeutament. En aquest sentit, l'elevat nivell d'endeutament que durant anys han acumulat municipis com Barberà del Vallès explica que siguin dels ajuntaments que menys inversió han pogut realitzar en els darrers exercicis.

Figura 1.10. Ràtio d'endeutament. Subàmbit metropolità, 2010-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Secretaria General de Financiación Autonómica y Local i Observatorio de información económico-financiera de las corporaciones locales. Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal.

Així mateix, és important assenyalar que la important reducció del deute registrada per la majoria d'ajuntaments al llarg d'aquest període s'explica per la legislació estatal d'estabilitat pressupostària que obligava als ajuntaments a destinar el seu romanent de tresoreria positiu primordialment a l'amortització de deute.

c.3. Romanent de tresoreria

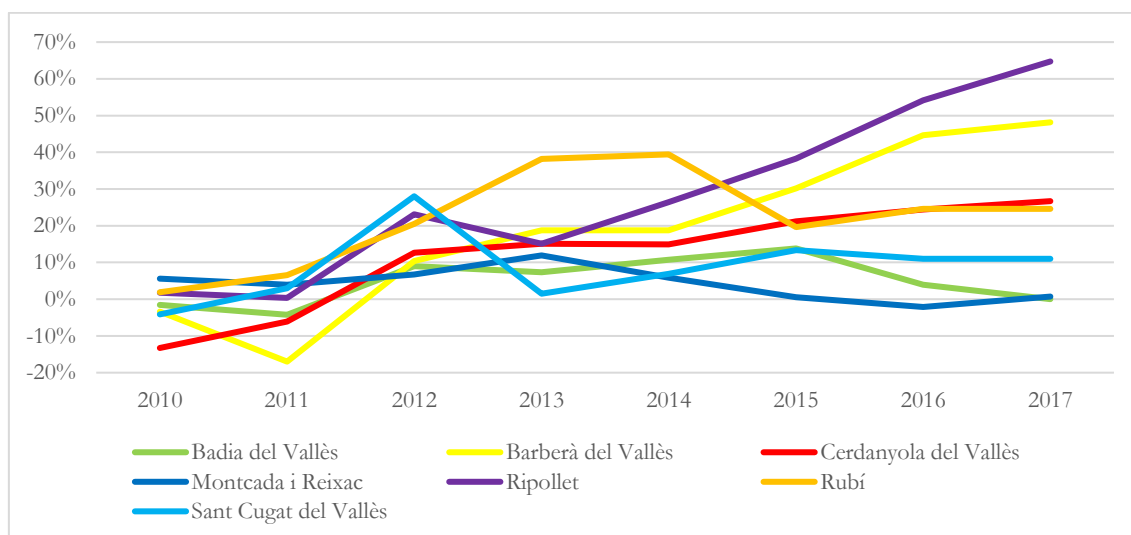
Un cop s'efectua la liquidació del pressupost municipal, entre les magnituds que són legalment obligatòries hi destaca el romanent de tresoreria, que és una aproximació el volum de líquid del qual disposa un ajuntament. El seu càlcul es realitza a partir dels fons líquids disponibles sumant-hi els drets pendents de cobrament (ingressos) i restant-hi les obligacions reconegudes i pendents de pagament (despeses). D'aquesta manera, el romanent ens permet conèixer l'estat

de liquiditat de l'ajuntament a 31 de desembre i valorar la situació de dèficit o superàvit en la qual es troba.

Així mateix, malgrat el romanent de tresoreria es pot veure incrementat fruit d'haver liquidat més ingressos que els pressupostats inicialment, d'aquest indicador se'n desprèn principalment la capacitat de generació i execució de projectes (i despesa) que té pressupostats l'ajuntament. Per tal de poder realitzar una comparativa entre el conjunt d'ajuntaments analitzats, s'ha calculat el que suposa el romanent de tresoreria registrat respecte el total d'ingressos liquidats.

Cerdanyola del Vallès ha liquidat el seu pressupost municipal de 2017 amb un romanent de tresoreria de 16,6 milions d'euros, el que suposa un 27% del total d'ingressos rebuts el mateix any (Figura 1.11). Així, es consolida un increment progressiu i important del romanent al llarg dels darrers anys. En set anys s'ha passat d'una situació de dèficit, de -13%, a un romanent de tresoreria positiu del 27% del conjunt de ingressos liquidats.

Figura 1.11. Romanent de tresoreria⁸. Subàmbit metropolità, 2010-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Observatorio de información económico-financiera de las corporaciones locales. Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal.

En relació als ajuntaments del seu entorn, Cerdanyola del Vallès és dels ajuntaments amb un superàvit més elevat, per darrere de Ripollet i Barberà del Vallès. Ripollet que ha passat de tenir en quatre anys un superàvit del 15 al 65% l'any 2017 (22,9M€) i Barberà del Vallès d'un dèficit important l'any 2011 (-17%) a un romanent positiu del 48% (20,8M€).

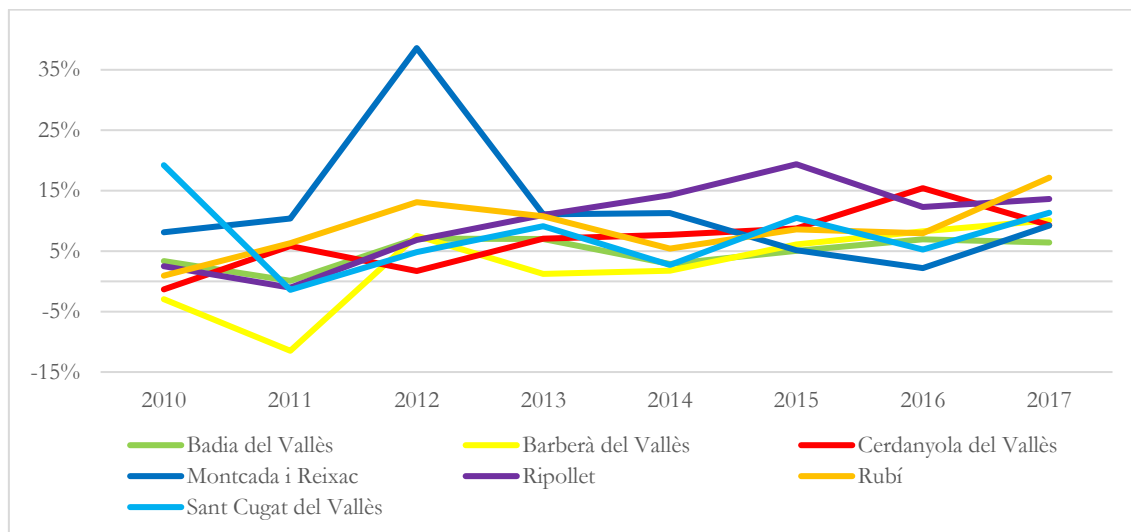
Rubí es troba pràcticament amb el mateix nivell d'endeutament que Cerdanyola del Vallès, però en aquest cas ha seguit la tendència contrària, ha reduït el romanent de 39% el 2014 al 25% actual. També han seguit aquest tendència de reducció del romanent els ajuntaments de Sant Cugat del Vallès, amb un 11% actualment, i Montcada i Reixac i Badia del Vallès amb una situació d'equilibri. Destaca el cas de Montcada i Reixac, ja que d'un romanent positiu del 12% l'any 2013 va passar a una situació de dèficit el 2016.

Tal com s'ha explicat anteriorment, es podria entendre que part del romanent elevat es justifica per haver comptat amb major volum d'ingressos dels inicialment pressupostats. Tot i això, la

⁸ Percentatge de romanent respecte ingressos liquidats.

diferència entre ingressos pressupostats i liquidats (Figura 1.12) no registra el mateix pes que la diferència d'ingressos i el romanent de tresoreria. És a dir, l'any 2017 a Cerdanyola del Vallès la diferència dels ingressos pressupostats i liquidats sobre els pressupostats era del 9%, mentre que el pes del romanent de tresoreria sobre els ingressos liquidats era del 27%. En tots els municipis s'han liquidat més ingressos dels previstos, però el volum de romanent de tresoreria encara és més alt que la diferència entre ingressos liquidats i pressupostats.

Figura 1.12. Diferència entre ingressos pressupostats i liquidats. Subàmbit metropolità, 2010-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Observatorio de información económico-financiera de las corporaciones locales. Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal.

c.4. Període mig de pagament

Una de les magnituds legals de mesura de la situació econòmica i financera dels ajuntaments és el període mig de pagament a proveïdors. Es calcula trimestralment en els informes de tresoreria i són útils per tal de valorar, d'una banda, el sanejament de les finances pel que fa disponibilitat de liquiditat i, en segon lloc, per la capacitat administrativa de tramitar la facturació amb agilitat des del moment del registre.

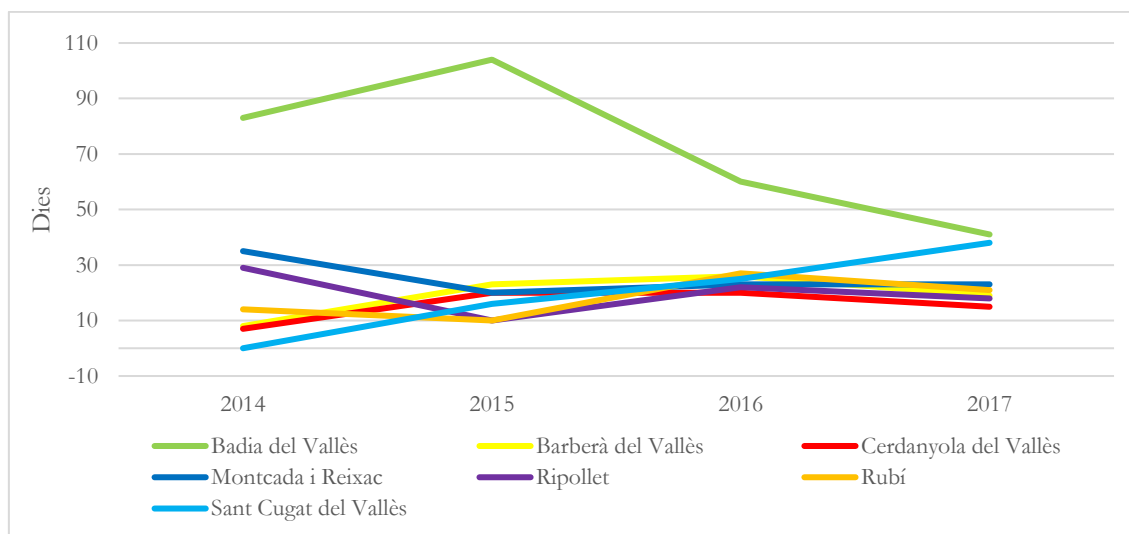
Cal assenyalar que el període mig de pagament es mesura en dies, un cop consignada i acceptada la factura per part de l'ens, tràmit que es calcula que es registra en el termini de 30 dies des del registre de la factura per part del proveïdor. És per aquest motiu que, com reflecteixen les dades, en el cas de Sant Cugat del Vallès el 4t trimestre de l'any 2014 es va registrar un període mig de pagament de -7 dies (Figura 1.13). És a dir, es realitzava el pagament set dies abans de transcorreguts els 30 de termini d'acceptació de les factures.

El quart trimestre de l'any 2017 **Cerdanyola del Vallès registrava un període mig de pagament de 15 dies, 5 dies menys respecte els anys 2015 i 2016.** En comparació amb la resta d'ajuntaments, la majoria se situen en un període d'entre 15 i 25 dies i per tant dins els 30 dies establerts com a màxim.

Cal destacar els casos de Badia del Vallès i Sant Cugat del Vallès. D'una banda, Badia del Vallès el quart trimestre de 2017 de mitjana pagava els seus proveïdors a 41 dies. Un període elevat però que suposa una reducció important respecte anys anteriors, el 2015 era de 104 dies. Per la seva banda, Sant Cugat del Vallès, registrava també un període elevat, 38 dies, que a diferència

de la tendència registrada per altres ajuntaments, suposa un increment elevat, tenint en compte que el 2014 es pagava dins els 30 dies de termini establerts per a l'acceptació de la despesa.

Figura 1.13. Període mig de pagament. Subàmbit metropolità, 4t trimestre 2014-2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de Observatorio de información económico-financiera de las corporaciones locales. Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal.

d) Participació i relacions amb la ciutadania

Pel què fa a les relacions entre l'Ajuntament i la ciutadania, les persones entrevistades reconeixen que **el teixit social és un actiu molt molt important del municipi, tant pel nombre com per la seva activitat**, si bé ha tendit a estar molt lligat als moviments polítics, fomentant certes formes de relació clientelars.

De fet, les persones entrevistades posen de relleu que per fomentar **la participació de la ciutadania en la vida de la ciutat es requereix transversalitat**, una lògica que topa amb l'estructura administrativa de l'Ajuntament. En conseqüència, **la relació entre les entitats i l'Ajuntament ha tendit a organitzar-se per grups temàtics** i, a banda dels moments festius puntuals, no s'ha articulat un projecte de ciutat d'enxarxament de les associacions i el teixit social es troba força segmentat.

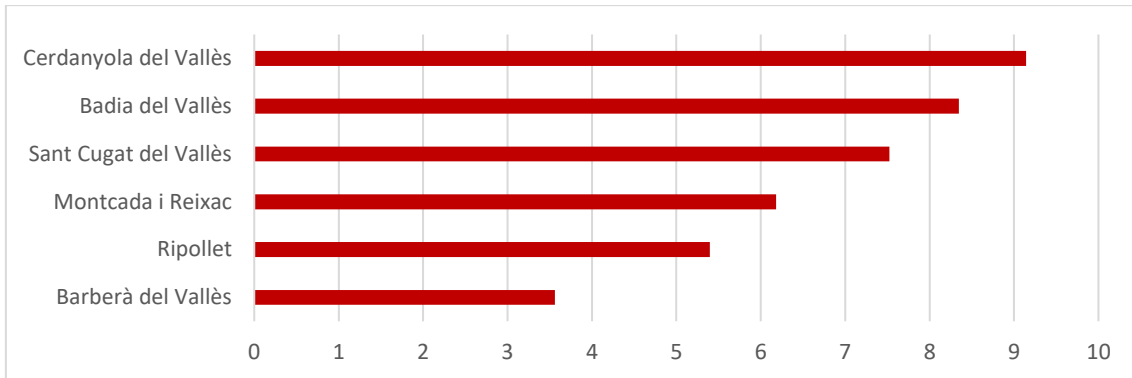
A banda, les persones entrevistades també ressalten que no s'han desenvolupat polítiques ni plans de participació, i iniciatives com el Pla Director no s'han acabat de desplegar. **Els òrgans de participació formals, com els consells consultius, són usats com a espais per mantenir les relacions entre el regidor de l'àrea i les entitats**. En aquest àmbit, les persones participants en els grups de treball també destaquen el potencial dels òrgans de participació en la governança, fent partícips d'aquests espais als representats de les altres institucions presents al municipi: UAB, Parc de l'Alba, etc.

d.1. Associacionisme i innovació social

En aquest cas per analitzar la participació s'utilitzen indicadors com la taxa d'associacionismes, que mesura el nombre d'entitats registrades⁹ per cada 1.000 habitants, i d'innovació social (IS).

En referència a **l'associacionisme**, en comparació amb els municipis de l'entorn **Cerdanyola del Vallès té la taxa d'associacionisme més elevada (9,1)**, seguida per Badia del Vallès (8,4) i Sant Cugat del Vallès (7,5), i gairebé doble la taxa de Ripollet (5,4) i triplica la de Barberà del Vallès (4,6) (Figura 1.14).

FIGURA 1.14. TAXA D'ASSOCIACIONISME. SUBÀMBIT METROPOLITÀ, 2019.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Guia d'Entitats de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, Generalitat de Catalunya.

Per tipologia d'entitats, les culturals són les entitats més comunes en tots els municipis observats; a Cerdanyola del Vallès representen el 46% del total d'entitats, una proporció similar a la de la resta de municipis (Figura 1.15). Cerdanyola destaca per ser el municipi amb una proporció més elevada d'entitats vinculades a l'ensenyament, la formació i la investigació per l'efecte UAB (91 entitats registrades que representen el 17% de les entitats). En canvi, és el municipi amb una proporció menor d'entitats de defensa dels drets cívics i socials (8,1%).

És molt destacable el fet que també **és un dels municipis amb una proporció més baixa d'entitats d'ordenació de l'espai, ecologia i habitatge (2,5%), només per sobre de Ripollet (2,4%), i d'entitats de salut (1,7%), per sobre de Ripollet (0,5%) i la mateixa proporció que Barberà del Vallès.** Aquestes dades són rellevants sobretot si es té en compte l'especial rellevància de les problemàtiques del municipi en àmbits com la salut pública i la gestió de residus.

Un altre indicador per analitzar la participació i implicació de la ciutadania en els afers públics/comunitaris és la taxa d'innovació social. **Innovació social** fa referència a pràctiques cooperatives entre la ciutadania que tenen per objectiu satisfer certes necessitats socials. En el marc del projecte Innovació i Metròpoli¹⁰ s'ha identificat aquestes pràctiques en els municipis metropolitans i s'ha classificat en els següents àmbits: cures, salut i autonomies; economia i consum alternatiu; educació, cultura i lleure; habitatge; medi ambient, territori i energia; treball.

⁹ Registre d'Entitats de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya.

¹⁰ Vegeu *Innovació i Metròpoli: Pràctiques i estratègies d'innovació social i política a l'àrea metropolitana de Barcelona*. Consultable a: <http://barrisinnovacio.net/mapa-innovacio-social-amb/>

FIGURA 1.15. TIPOLOGIES D'ENTITATS. SUBÀMBIT METROPOLITÀ, 2019.

	BA	BV	CE	MC	RI	SCU
Assistència social	5	3	17	8	8	22
%	4,5	2,6	3,2	3,6	3,9	3,8
Cultura	50	59	243	102	101	258
%	44,6	50,4	46,0	46,4	48,8	44,9
Ensenyament, formació i investigació	14	8	91	22	32	56
%	12,5	6,8	17,2	10,0	15,5	9,7
Foment i defensa dels drets cívics, socials i de la persona	15	18	43	32	19	67
%	13,4	15,4	8,1	14,5	9,2	11,7
Interessos de sectors econòmics, geogràfics o professionals	6	14	50	26	18	59
%	5,4	12,0	9,5	11,8	8,7	10,3
Ordenació de l'espai, ecologia i habitatge	3	4	13	12	5	37
%	2,7	3,4	2,5	5,5	2,4	6,4
Salut	3	2	9	4	1	13
%	2,7	1,7	1,7	1,8	0,5	2,3
Sense classificació	16	9	62	14	23	63
%	14,3	7,7	11,7	6,4	11,1	11,0
Total	112	117	528	220	207	575

Font: Elaboració pròpia a partir de la Guia d'Entitats de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a la taxa d'innovació social, aquesta es calcula a partir del nombre d'aquestes pràctiques en el territori per cada mil habitants. A Cerdanyola del Vallès s'han identificat 14 iniciatives d'innovació social (Figura 1.16). És el municipi amb més iniciatives, després de Sant Cugat del Vallès amb 17. Representen el 2,2% i el 2,7% de la innovació social a l'àrea metropolitana, respectivament. Tot i això, la taxa d'IS (0,24‰) situa a Cerdanyola del Vallès en un punt mig respecte a la resta dels municipis observats, tot i que per sobre de la taxa d'IS metropolitana (0,2‰) i Sant Cugat del Vallès a la banda baixa (0,19‰). Per contra, Barberà del Vallès i particularment Badia, tenen la taxa d'IS més elevada.

FIGURA 1.16. TAXA D'INNOVACIÓ SOCIAL. SUBÀMBIT METROPOLITÀ, 2016.

	Pràctiques d'innovació social	% sobre AMB	Taxa d'Innovació social (%)
Badia del Vallès	6	0,9	0,44
Barberà del Vallès	11	1,7	0,34
Cerdanyola del Vallès	14	2,2	0,24
Montcada i Reixac	8	1,3	0,23
Ripollet	7	1,1	0,19
Sant Cugat del Vallès	17	2,7	0,19
AMB	632	100,0	0,20

Font: Elaboració pròpia a partir d'Innovació i Metròpoli: Pràctiques i estratègies d'innovació social i política a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Respecte a la tipologia de pràctiques d'innovació social per municipi destaquen les vinculades a l'economia i consum alternatiu, de les quals tots els municipis tenen algun exemple i Cerdanyola del Vallès i Sant Cugat destaquen amb 8 i 11 iniciatives respectivament. D'aquestes una part important són grups de consum i bancs del temps, però inclou altres tipus de pràctiques i entitats que han rebut finançament de banca ètica (en el cas de Cerdanyola del Vallès, representen 2/8 casos).

A Cerdanyola, juntament amb Barberà, també destaquen les pràctiques d'IS en l'àmbit del medi ambient, territori i energia, entre les quals hi ha horts comunitaris i espais autogestionats (Figura 1.17). Per últim, juntament amb Sant Cugat, Cerdanyola del Vallès compta amb dos iniciatives d'habitatge: una cooperativa d'habitatge sènior i un nucli local de la PAH. Així doncs, si bé Cerdanyola del Vallès és el segon municipi amb més pràctiques d'IS d'entre els municipis observats, presenta menys variabilitat i no s'han pogut identificar iniciatives vinculades a la salut i les cures, l'educació, la cultura, el lleure o el treball.

FIGURA 1.17. INNOVACIÓ SOCIAL PER CATEGORIA. SUBÀMBIT METROPOLITÀ, 2016.

Categories de pràctiques d'IS	BA	BV	CE	MC	RI	SCU	AMB
Total	6	11	14	8	7	17	632
Cures. Salut i autonomies		1				2	55
Economia i consum alternatiu	3	3	8	4	3	11	285
Educació, Cultura i Lleure		1		1	1		51
Habitatge	1	1	2	1	1	2	32
Medi Ambient Territori i Energia	1	4	4	1	1	1	175
Treball	1	1		1	1	1	34

Font: Elaboració pròpia a partir d'Innovació i Metròpoli: Pràctiques i estratègies d'innovació social i política a l'àrea metropolitana de Barcelona.

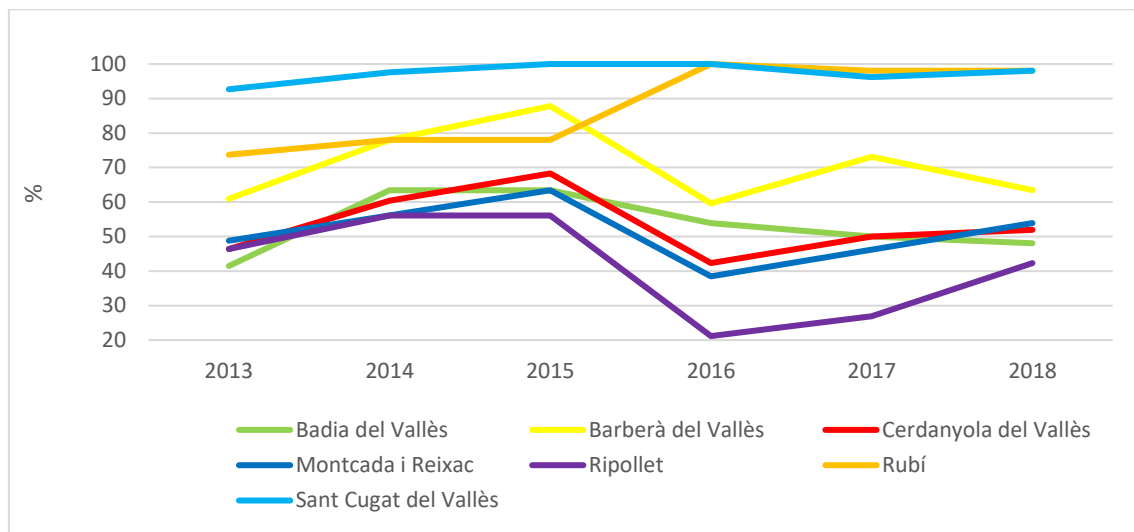
d.2. Transparència

La transparència i la facilitat d'accés a la informació pública de les institucions ha estat al llarg dels darrers anys una demanda social creixent. A més, amb l'entrada en vigor de la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, els ajuntaments estan obligats a obrir el seu propi portal de transparència en el que es publiqui informació de diversos àmbits (institucional, gestió econòmica, contractes, subvencions...). Des de l'any 2014, el Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural de la UAB publica anualment el Mapa InfoParticipa en el que mesura l'índex de transparència. A partir de 52 indicadors analitza el grau de transparència i facilitat d'accés a la informació pública del conjunt d'ajuntaments de Catalunya.

En el darrer estudi del Mapa InfoParticipa, publicat l'abril de 2018, **Cerdanyola del Vallès té un índex de transparència del 51,92%** (Figura 1.18). Aquests resultats suposen un lleuger increment des de 2016, però una pèrdua important, de més de 10 punts, respecte els anys 2014 i 2015.

En comparació amb els ajuntaments del seu entorn, Cerdanyola del Vallès se situa a la part mitja, per darrere de ciutats com Rubí, Sant Cugat del Vallès, Barberà del Vallès i Montcada i Reixac. En canvi, ajuntaments com Badia del Vallès o Ripollet disposen d'indicadors de transparència que no arriben al llindar del 50%. Cal destacar que, exceptuant els ajuntaments de Rubí o Sant Cugat que o bé han mantingut estable el seu índex o bé l'han incrementat, la resta, especialment Ripollet, Cerdanyola del Vallès i Montcada i Reixac, han registrat una davallada important des de 2015, l'any d'inici del darrer mandat. A més, malgrat la recuperació de 2018 presenten avui un menor grau de transparència que el que registraven el 2014 o 2015.

FIGURA 1.18. ÍNDEX DE TRANSPARÈNCIA. SUBÀMBIT METROPOLITÀ, 2013-2018.

Font: Elaboració pròpia a partir de Mapa InfoParticipa. Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural. Universitat Autònoma de Barcelona.

Aquest comportament sembla reflectir **les dificultats de gestió i actualització de la informació pública i institucional en períodes de canvi en els governs locals**; de fet, la davallada que es produeix a partir del 2015, any d'eleccions municipals, és clarament més marcada en aquells ajuntament en els quals hi ha hagut canvis de govern (Barberà, Cerdanyola, Montcada i Ripollet